

IN MEMORIAM

Михаило Ђукнић (1927–2017)

Генерал-мајор проф. др Михаило Ђукнић је умро 30. децембра 2017. у Београду. Умро је српски професор хирургије, наш и југословенски учитељ хирургије и свега доброг.

Михаило Ђукнић је рођен 14. јануара 1927. у Београду, у познатој породици Ђукнића, највећој породици из Белановице и Калањеваца код Љига, краја где се одиграла Колубарска битка. Из завичаја је понео најлепше особине људи тог краја и целе Бранковине: храброст и одлучност Ненадовића, духовност Десанке Максимовић, мисаоност владике Николаја Велимировића и истрајност деде Илије Ђукнића (1839–1911), познатог генерала и државног саветника.

Михаило Ђукнић завршио је у Београду основну школу, гимназију и Медицински факултет (1951) са просечном оценом 9,20. После завршеног лекарског стажа и Санитетске официрске школе постављен је за начелника санитета Гардијског пука у Сарајеву. У току Суецко-синајског рата 1956. године упућен је на Синај, где је провео шест месеци као начелник Санитетског одреда Југословенске народне армије (ЈНА) у склопу мировне мисије Уједињених нација. Већ је био одлучио да крене стопама стрица Николе Ђукнића (1897–1972), познатог хирурга, оснивача или шефа хирургије у Приштини, Призрену, Скопљу и Нишу, председника матичне комисије за оснивање Медицинског факултета у Нишу (1959), првог и вишегодишњег декана овог факултета. На Синају, после краткотрајних борбених дејстава, било му је јасно да ће његово трајно опредељење бити војна и ратна хирургија.

Михаило Ђукнић је започео специјализацију из неурохирургије на Војномедицинској академији (ВМА) у Београду, али га је запазио велики Изидор Папо (1913–1996) и после непуне две године преместио на

општу хирургију, коју је завршио 1962. са одличним успехом. Убрзо је било јасно да је изабран као наследник који има визију и способности да развија хируршку службу коју је изградио Изидор Папо. Усавршавао се у Великој Британији, Совјетском савезу, Чехословачкој, САД и Француској. После усавршавања у Лондону 1965. године урадио је операцију сужења каротидне артерије, први у бившој Југославији, а међу првима операцију проширене трбушне аорте. Баvio се целокупном општом хирургијом, а највише хирургијом јетре, панкреаса и васкуларном хирургијом. После усавршавања у Вашингтону и Москви дао је значајан допринос разумевању ратне ране, дејства пројектила веће почетне брзине, повреда и збрињавања крвних судова и удружених повреда. У ВМА је одбранио докторску тезу „Удружена хемијска повреда“ (1977) и биран је у сва наставна звања: асистента (1963), доцента (1965) и редовног професора (1969). Био је главни хирург ЈНА (1981–1993), а у чин генерал-мајора је унапређен 1987.

Био је последњи начелник Клинике за хируршке болести ВМА (1981–1983), а после њеног трансформисања и први начелник Клинике за општу и васкуларну хирургију ВМА (1983–1989), потом и начелник ВМА (1989–1992). Своје контакте по целом свету користио је за упућивање млађих хирурга на усавршавања, који су преносили нова сазнања, нове хируршке методе, нове технике и у ВМА радили прве операције из свих области хирургије.

Аутор је и коаутор више књига и уџбеника и више од 200 научних и стручних радова објављених у домаћим и иностраним часописима. Пуних 30 година је био уредник у угледном часопису „Војносанитетски преглед“ за област хирургија. Био је редовни члан Академије медицинских наука СЛД

Примљено • Received:
January 18, 2018

Прихваћено • Accepted:
January 18, 2018

Online first: January 30, 2018

(1979), члан и председник Хируршке секције СЛД (1980–1981), члан Председништва Удружења хирурга Југославије, као и активан члан више домаћих и иностраних хируршких удружења. Пензионисан је 1994, али је остао активан као потпредседник Црвеног крста Југославије и Србије. На састанцима Хируршке секције СЛД је био активан до последњих месеци. Говорио је енглески, француски, италијански и руски језик, а као гостујући професор је држао предавања у САД, Енглеској и Француској.

Добитник је многих одликовања и признања: највише војне награде у ЈНА – „22. децембар“, више медаља и ордена, Повеље СЛД и 2016. године „Награде за животно дело СЛД“. Године 1988. као четврти хи-

рург у свету добио је награду САД за ратну хирургију „Мајкл Дебејки“ и крајем исте године изабран је за почасног доктора наука Војномедицинске академије у Лењинграду (Петербург).

Умро је генерал за потчињене, професор за српске и југословенске хирурге, Мића за пријатеље. Српски род ће га памтити по безброј излечених, хирурзи по хирургији којој их је учио, војници по начину на који се развија хируршка служба.

Имао се рашта и родити.

Нека му је вечна слава и хвала!

Миле Игњатовић
„Српски архив за целокупно лекарство“